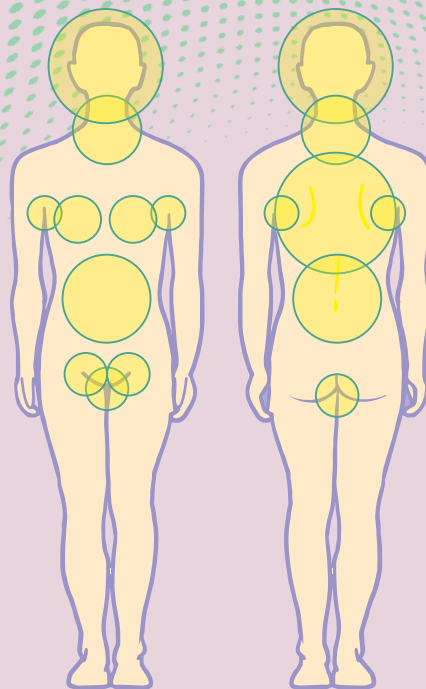

O vsaki rani, ki jo imate več kot mesec dni, se posvetujte s svojim zdravnikom.

Maligna kožna rana je edinstvena po izgledu in simptomih. Medicinska sestra lahko s pravilno lokalno oskrbo rane in z izbiro primerne obloge pripomore h kakovosti življenja pacientov.

Maligna kožna rana se razvije pri 5 -10 % rakavih pacientov. Najpogostejše lokacije ran:

Dodatne informacije dobite na

www.dors.si

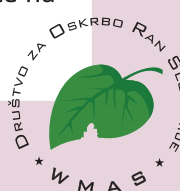
Avtorice zloženke:

Dragica Tomc, viš. med. ses., et

Helena Uršič, viš. med. ses., et

Maja Vrhovnik, dipl. m. s.

Zloženska je brezplačna in je namenjena pacientom z maligno rano in njihovim svojcem. Fotografije so posnete na Onkološkem inštitutu Ljubljana, v soglasju s pacienti. Revizija zloženke 2016.

Kako prepoznati in zdraviti težave, povezane z maligno rano?

Maligna rana je neposredno povezana z rakasto boleznijo.

Nastane:

- iz celic kože (nekateri oblike kožnega raka),
- ko celice drugih tumorjev ali njihovi zasevki prerastejo skozi podkožje in kožo (na primer rak dojke),
- v kroničnih ranah,
- iz kožnih zasevkov,
- pri lokalni ponovitvi bolezni, ko tumor prodre skozi kožo.

Lahko se pojavijo kjerkoli na telesu (na koži in sluznicah).

Lahko izgleda kot razjeda pod nivojem kože ali kot goba, cvetača, ki se razrašča nad nivojem kože.

Težave zaradi malignih ran

Izloček

Maligne rane običajno veliko izločajo, ob vnetju rane pa izločajo še več. Količino izločka obvladamo z uporabo visokovpojnih oblog za zdravljenje ran (npr. alginati, poliuretanske pene).

Krvavitev

Maligna rana lahko zakrvavi, zato smo pazljivi pri čiščenju rane in odstranjevanju oblog - svetujemo tuširanje ali spiranje s fiziološko raztopino.

Neprijeten vonj

Je velikokrat spremljevalec malignih ran, pogosto pa tudi znak prisotnosti mikroorganizmov v rani. Obvladujemo ga z izpiranjem rane in uporabo oblog, ki zadržujejo neprijeten vonj (npr. obloge z ogljem).

Srbenje okolne kože

Se pojavi ob draženju kože zaradi izločka rane in ob raztezanju kože zaradi rasti malignega tkiva. Zmanjšamo ga s toaletno rano in okolice ter uporabo negovalnih mazil.

Okužba rane

Lokalno jo zdravimo z oblogami, ki vsebujejo antiseptike (srebro, medicinski med, PHMB). Nemalokrat se zdravnik odloči za uporabo sistemskih antibiotikov.

Oteklina

Kadar rakavo tkivo stisne limfne poti ali po odstranitvi bezgavk, lahko pride do nastanka otekline – limfedema. Po uspešnem zmanjšanju otekline s kompresijskim povojem stanje vzdržujemo s kompresijskim oblačilom (rokavica, nogavica), katerega višino in moč določi zdravnik, izmeri pa usposobljena medicinska sestra. Ob mirovanju okončino dvignemo.

Bolečina

Tovrstne rane lahko zelo bolijo ali pa bolečina sploh ni prisotna. V primeru prisotnosti bolečine se posvetujte z vašim zdravnikom.

Zdravljenje malignih ran

Zdravljenje je odvisno od lokacije bolezni in vrste raka, koliko tkiva zajema in če gre za primarni tumor oz. metastazo.

Načini zdravljenja:

- Kirurško: za odstranitev ali zmanjševanje tumorja. Ne pride v poštev, če je prisotna okužba ali obstaja nevarnost nekontrolirane krvavitve.
- Kemoterapija: uporaba za zmanjševanje tumorja, če obstaja ustrezno zdravilo, ki bo delovalo.
- Obsevanje: za zmanjševanje tumorja in za zmanjševanje izcedka, krvavitve iz rane ali bolečin.
- Hormonsko: za zdravljenje hormonsko odvisnih tumorjev.

V primerih, ko ne moremo pozdraviti maligne bolezni ali rane, se osredotočimo na zmanjševanje bolečine, neprijetnega vonja, izcedka in drugih težav rane.

Pomagali vam bomo, da bo življenje z maligno rano kakovostno in dostojanstveno.